

Vesthimmerlands Museumsforening

Indvielse af App'en på Aggersborg

Indholdsfortegnelse

Leder	s. 3
Broders Klumme	s. 4
Udgravning	s. 6
Museumsundervisningen	s. 7
Kulturarvstjenesten	s. 10
Stenaldercenter Ertebølle	s. 14
Aalestrup Arkiv	s. 15
Johannes V Jensen Museet	s. 16
Slægtsforskerne	s. 18
Kunstmuseet	s. 19
Kunstforeningen	s. 20
Museernes Efterårsprogram	s. 20

AGGERSBORG - nu med App

Tag med app'en tilbage i tiden – og se Danmarks største vikingeborg rejse sig af støvet!

Levende formidling ved Limfjorden

God fornøjelse

Se s. 11

Åbningstider

1. maj - 31. august:
dagligt kl. 11-17
mandage lukket

1. september - 30. april:
dagligt kl. 13-17
mandage lukket

Lukket 24.-25. og 31. december
samt 1. januar

Øvrige besøg efter forudgående
aftale med museet

Kontortid:

mandag - torsdag: kl. 9.00 - 16.00

fredag: kl. 9.00 - 13.00

tlf.: 98 62 35 77

mail: mail@vmus.dk

Leder

På folkemødet på Bornholm talte direktøren for Organisationen Danske Museer, Nils M. Jensen, i Folkeoplysnings telt under overskriften ”Hvad vil vi med den frivillige kultur i Danmark”.

Hans bud var, at ca. 120.000 danskere er aktive som frivillige og støtter i den danske museumsverden.

På vores egn og omkring Vesthimmerlands Museum kan der tælles henved 1000 medlemmer af støtteforeningerne. Alle støtter økonomisk ved deres medlemskab; men rigtigt mange yder også en væsentlig indsats i samklang med det professionelle arbejde på museerne. Ikke bare for egen fornøjelses skyld; men også ved at medvirke til at skabe sammenhæng og nærvær i det lokale samfund.

Kulturarvsmånedens satte endnu en gang rekord med antal arrangementer samt antallet af deltagere og gæster og tjener som et strålende bevis for mangfoldigheden i det frivillige arbejde i Vesthimmerland. Især i en forholdsvis lille kommune som Vesthimmerland er det lokale engagement af ekstra stor betydning. Vi kender til hinanden, når ud til hinanden, og der skabes gode bånd og samhørighed.

Også derfor er det vigtigt for samfundet at investere i kulturarvsarbejdet. Både staten; men i allerhøjeste grad også vores egen kommune, som leverer det

økonomiske fundament til museerne. Det er afgørende for den daglige drift og den stadige udvikling, og - ikke mindst - skaber det muligheder og rammer, hvor frivilligheden kan udfolde sig og skabe stor merværdi for de investerede kroner.

Vesthimmerland er arkæologisk og kulturhistorisk et af de vigtigste områder i Danmark. Det kræver og forpligtiger; men det giver også en masse muligheder for at gøre landsdelen endnu mere attraktiv for både gæster og os selv. Potentialitet er stort, og det frivillige bagland har ingensinde været stærkere og mere potent. Så hvis Vesthimmerlands Kommune bakker op om Vesthimmerlands Museum og dermed også Stenaldercenter Ertebølle, er vi frivillige klar til at lægge folkelig merværdi til de investerede kroner.

Hardy Jensen

Formand for Museumsforeningen

Oplysninger om museets virke og arrangementer kan ses på:

www.vesthimmerlandsmuseum.dk

og i museets elektroniske nyhedsbrev, som du kan tilmelde dig

mail@vmus.dk

hvis ikke du allerede får det

KULTUR Thit

Arrangementskalender for

Vesthimmerlands Kommune kommer i din postkasse en gang i kvartalet

Broders klumme

Det summer, syder og bobler på kulturarvsfronten i Vesthimmerland. Museer, arkiver, foreninger og enkeltpersoner lægger en imponerende kreativitet for dagen drevet af et stort og nærmest utrætteligt engagement. Vesthimmerlands arrangementskalendere bugner af gode tilbud og viser, at der er stor efterspørgsel på kulturarvsviden og den gode fortælling. Ikke mindst en succesfuldt gennemført kulturarvsmåned i juni demonstrerede endnu en gang på bedste vis, at samarbejde og fællesskab er nøgleord for vækst og synlighed. Vores kulturarvsmåned er ikke bare en event eller begivenhed, men et væsentligt signal om oplevelsespotentialer og engagement blandt mange forskellige aktører i hele kommunen og i særdeleshed også viljen til at stå sammen. Den understøtter derved de mange tiltag, der i forvejen er sat i gang i byer og landsbyer for at øge livs- og bosætningskvaliteter i et landområde som Vesthimmerland. Derfor bør konceptet *kulturarvsmåned* også indgå fast i kommunens bosætningskampagner: Lær kommunen at kende! Mød dine nye medborgere! Oplev steder og fortællinger!

Vesthimmerlands alsidige kulturarv og mange aktører er kommunens kulturhistoriske kapital. En kapital, der bør investeres i. Kulturarvsformidling er et vækstområde i hele landet og ikke mindst DR's store satsning *Historien*

om Danmark viser, at de store linjer såvel som de lokale fortællinger står højt i kurs. Derfor er det også helt uforståeligt, at man fra statens side ikke vælger at styrke det professionelle kulturarvsarbejde i landets kommuner. Tværtimod: De frie puljemidler er kraftigt beskåret, museernes statstilskud historisk betinget og skævt fordelt, og kulturministeren har meddelt, at der ikke tilføres yderlige penge til museumsområdet. Til gengæld har ministeren nedsat et udvalg, der skal udarbejde forslag til en nyordning af tilskudsområdet, dog uden at museumsfolk er repræsenteret i udvalget. Det kunne svare til, at man sætter teaterfolk til at lave ny tilskudsfordeling på sygehusområdet. I bedste fald kan det give lidt kolorit i debatten, men vil næppe skabe fagligt velfunderede løsninger. Forhåbentlig får vi så en god og sober debat. Den fokuserer p.t. på, at nogle museer har for meget, og nogle få udvalgte har for lidt. Omfordeling i stedet for opgradering er sat på dagsordenen! Men når nu de seneste års udvikling af sektoren har vist, at museumsområdet er en samfundsudviklende og økonomisk vækstfaktor, der skaber arbejdspladser og frivilligt engagement, hvorfor så ikke satse målrettet på det?

Vesthimmerland er udpeget til at være kulturarvskommune frem til september 2018. I denne forbindelse arbejder vi med historiske bygninger og byudvikling, prøver at afdække udviklingspotentialer og finde investorer. I storby-

erne bliver historiske bygninger fra fabrikskaller til offentlige institutioner set som mulighed for at løfte byrummenes historiske patina, der højner attraktiviteten markant. Autenticitet og ægthed er en værdi, der i rigeligt omfang er veldokumenteret som udviklende og værdiskabende for et lokalsamfund. Det, vi mangler i Vesthimmerland, er et overblik over den historiske bygnings-substans og en systematisk udpegning af bevaringsværdige bygninger og områder, så planarbejdet i kommunen kan foregå ud fra et kulturhistorisk kvalificeret grundlag. Denne viden om og overblik over den fysiske kulturarv bør opprioriteres, både for at lette planfolkets arbejde og for at styrke de lokalhistoriske fortællinger i landskabet til gavn for os alle og vore mange gæster i kommunen

Broder Berg
Museumsdirektør

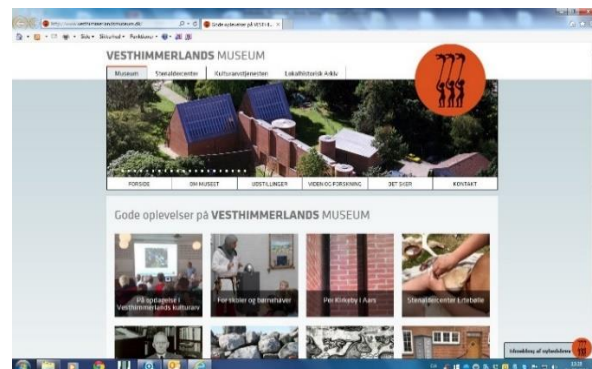
HUSK kirkerundvisninger og andre arrangementer

Se museets hjemmeside!

Har du været på museets flotte hjemmeside?

www.vesthimmerlandsmuseum.dk

Her kan du læse om/se billeder af hele museets virke
*fra forskning til formidling
fra udgravning til udstilling
fra kulturarv til kunst
fra stenalder til samtid....*

Ertebølle Symposium

Igen i år vil der blive holdt symposium i Ertebølle lørdag den 7. okt. om førromersk jernalder (500-0 f.Kr) med deltagere fra mange lande, så vores egn bliver igen sat på verdenskortet. Der findes virkelig meget fra denne tid i Vesthimmerland. Sidste år var der oplægsholdere fra en stor del af verden. Det satses der på igen i år.

Deltagerne på sidste års symposium

Udgravninger i skyggen af Gundestrupkarret

Den sidste tid har været ekstra hektisk blandt arkæologerne, da de sidste fortidsminder i vejtraceét til ringvejen syd om Aars skulle sikres, registreres og sikres for eftertiden. Området var ved Roldvej i kort afstand fra Rævemosen, hvor Gundestrupkarret i 1. årh. e.v.t. blev ofret i mosen. Denne ti km lange strækning har budt på et væld af glædelige opdagelser, bl.a. et woodhenge fra den sene del af bondestenalderen, ca. 2100 f.v.t., en befæstet jernalderlandsby (300-100 f.v.t.), en gravhøj og formodede huse fra enkeltgravskulturen (2800-2350 f.v.t.).

Vanddruket udgravning ved Roldvej. I lange perioder var store dele af området ufremkommeligt, hvilket nødvendiggjorde dræning både i nutiden og i oldtiden

Ved Roldvej, øst for Aars, lå der en bebyggelse fra førromersk jernalder (ca. 500-0 f.v.t.), som strakte sig over adskillige hektarer. Indtil videre er der undersøgt ca. 30 huse, og det forventes, at der vil blive udgravet en god portion huse, når den sidste del af den berørte plads undersøges på et senere tids-

punkt. Flere af husene har tætsluttende hegngrøfter omkring sig, som det også kendes fra lokaliteten Baunehøj i den østlige udkant af Aars, der ved tidligere lejlighed er blevet udgravet af museet. Andre huse har derimod drængrøfter omkring sig, som har ledt vandmasserne bort fra husene og ned mod vådområdet mod syd. Flere brønde er også blevet registret, og det er sandsynligt, at flere af dem har haft en sivebrønds-funktion for at fjerne overfladevand og gøre færdsel og arbejdet mere tålelig.

Formodet smedje med esserende og grøftkonstruktion

Endnu et usædvanligt anlæg fra pladsen var en formodet smedje. Råjorden på pladsen har ned mod vådområdet flere steder med myremalm, som kunne udvindes til jernproduktion. I smedjen kunne råjernet smedes om til redskaber og våben.

Et andet lidt usædvanligt anlæg var rester efter et stort, solidt-bygget langhus med to småhuse og en helt omsluttende dyb, stenfyldt grøft, der formentlig må forstås som resterne efter et palisadelignende hegn. Flere steder i grøften sås spor efter stolper. Langhuset er betydeligt større end de øvrige huse fra

pladsen. Gårdens fundmateriale er endnu ubearbejdet, men ud fra keramikinventaret bliver det snart muligt at datere gården med en forholdsvis stor nøjagtighed. Ind til videre forventer vi en datering i tiden 200-100 f.v.t. Lokalområdet er et enestående kulturlandskab. Mod sydøst er Rævemosen med fundstedet for Gundestrupkarret, mens der mod syd er den nyopdagede, befæstede landsby, Fuglsang. Denne sidste ligeledes med en datering 300-100 f.v.t.

Thomas Rune Knudsen
Arkæolog

Nyt fra museums- undervisningen

Det har været en helt forrygende forårs-sæson! Skoletjenesten har aldrig oplevet et lignende rykind. I perioden januar-juni 2017, har der været 3700 elever og medfølgende voksne i 143 undervisningsforløb. I de snart 6 år skoletjenesten har eksisteret har besøgstallet i juni været på ca. 2000. En stor del af fremgangen skyldes, at kendskabet til skoletjenesterne på Vesthimmerlands Museum, Stenaldercenter Ertebølle og Herregården Hessel er blevet spredt ud til alle kommunens folke- og friskoler, daginstitutioner og ungdomsuddannelser bl.a. gennem "Kulturnøglen".

Kulturnøglen er et samarbejdsorgan for de institutioner, der arbejder med børnekulturelle aktiviteter i Vesthimmerlands Kommune, Det har givet sig fysisk udtryk i den trykte udgave af "Kul-

turnøglen", der i 3.ugave indeholder omkring 50 undervisningsforløb for kommunens børn. Kulturnøglen er på alle måder en succes. Det er derfor en stor glæde, at samarbejdet fortsætter ved, at kommunen sætter det, der var et udviklingsprojekt, i drift til glæde for kommunens børn. I bogen "Kulturnøglen" er der følgende nye undervisningsforløb:

- Praktik på museet.
- Istidslandskaber i Ertebølle
- Digital Detox – et lejrskoleforløb tilbage til naturen
- På besøg i stenalderen – for børnehaver - 0. kl
- "Jeg en gård mig bygge vil" besøg på Herregården Hessel for børnehaverne.
- "Du holder fødselsdag hos onkel Andreas på Hessel" et forløb for børn med særlige behov.

Der er en stigende interesse for rollespilsforløb. Til efteråret får vi endelig premiere på rollespilsforløbet "I træhestens skygge" på Herregården Hessel. Der har meldt sig to grupper til at være "testpiloter" i fæstebonde á la 1791.

Foråret har bragt flere længere forløb, flere forløb for større børn og de helt

små. Så kommer der større grupper dvs. grupper på 40 eller mere, da det holder transportomkostningerne nede for skolerne. Det giver en række udfordringer i forhold til fortsat at kunne tilbyde sanselig, håndgribelig undervisning for den enkelte elev. Det sætter også en række fysiske krav til museet, f.eks. hvor mange er det forsvarligt at have i udstillingen på én gang?

Nye samarbejder

Foråret har budt på en række nye samarbejdskonstellationer: Museet har samarbejdet med Folkebiblioteket omkring udvikling af rollespilsforløb med afsæt i den sene vikingetid og tidlige middelalder, der blev støttet økonomisk af "HistorieLab - Nationalt Videntcenter for Historie- og Kulturarvsformidling" i Jelling.

Forberedelse til rollespil (Middelalder)

Vi er just ved at forsøge at udvikle og etablere et udviklingsprojekt med Kulturskolen og en række folkemusikere om at udvikle en ny form for formidling for museets mindste gæster. Formidling, der gerne skal involvere kulturarv, musik og dukketeater. Samarbejdsrelationerne går også ud af regionen, da vi i skrivende stund arbejder på at videreudvikle "Museumsundervisning for

børn med særlige behov" i et nyt projekt sammen med Den gamle By i Aarhus og kunstmuseet "Louisiana" i Humlebæk.

Nissejagt

Kære læser, tror du på nisser? Det gør vi!

Nisserne har allerede meldt deres ankomst sidst i november. I år er det 10 år siden, nisserne flyttede ind for første gang, og det vil vi gerne fejre med mæner. Derfor kan vi godt bruge hjælp til en række opgaver:

- Diverse dukkehusudstyr, værktøj i lille format, plasticblomster, model af en kirke m.m. lånes eller modtages gerne af museumsundervisningen eller
- Kan du strikke en eller flere små nissehuer? eller
- Hjælp til opstilling eller
- Hjælp til nedtagning af nissernes udstyr eller
- Hjælp til selve nissejagten.....

Kan du hjælpe med en eller flere af ovenstående punkter, så ret henvendelse til museumsunderviser

Kim Callesen...gerne på undervisning@vmus.dk

Rigtig god sommer

Kim Callesen, museumsunderviser og udeskolevejleder

Frivillige til museumsundervisningen søges!

Interesserer du dig for historie, og har du tid og lyst til at dele denne interesse med andre? Så kan det måske være en ide at blive frivillig i museumsundervisningen.

Fx kan nævnes:

Gys og Gru i skolernes efterårsferie – cafeteria og afskyelige aktører

Nissejagt opsætning i november – nedtagning i januar

Dragtlaug ca. hver 14'ende dag– syning af bl.a. middelalderdragter til undervisningsbrug

Henvendelse til:

Museumsunderviser Kim Callesen.

Tlf. 27 85 11 87 eller

undervisning@vmus.dk

Dragtlaug

Dragtlaug har nu fungeret et stykke tid, og der er produceret et banner, fire dragter, to til piger og to til drenge, beskedne og lidt finere. Alt er syet i hånden, så autentiske som muligt. Der mangler kun lange kapper og sko. Dem regner vi med at få lavet i efteråret.

Her er dragterne i brug til elever fra Østermarkskolen

Deltagerne hygger sig meget, når vi er sammen, og en del er også meget flittige derhjemme.

Det næste projekt bliver at sy skjorter til rollespil, som Kim Callesen fortæller om i sin artikel.

Og så håber vi at komme i gang med at brodere Gundestrupkarret.

Hvordan det skal laves er endnu ikke afgjort, men vi håber, at vi kan komme i gang i 2018. Der skal søges penge til broderikurser (der er ingen brodøser i gruppen), materialer og måske kunstner til at tegne projektet/lave en form for mønster.

Så skulle der sidde nogen, der kunne have lyst til at være med i dragtlaug, så meld jer til Kim Callesen.

Ravnebanner

OBS OBS OBS!!!!!!

Tirsdag d. 12. september kl. 17

Åben udgravning

En af arkæologerne viser rundt og fortæller på en af de aktuelle og spændende udgravninger.

Mødested bliver meldt ud på mail og museets hjemmeside i uge 36

Kulturarven samlede folk i årets første sommermåned

Da juni nåede sin slutning havde mere end 2500 personer taget del i nogle af de mange spændende og anderledes oplevelser, som Kulturarvsmånedens i Vesthimmerland har budt på. ”Det er imponerende med så mange tilbud på en måned”, lød det fra en ældre, pensioneret lærer, der nu er bosiddende i Randers, men i anledning af den historiske byvandring i Ranum havde taget turen nordpå. Særligt turen rundt i Einar Packness’ smukke seminariebygning fra 1934 gjorde indtryk på den tidligere seminarist.

For tredje år i træk lykkedes det at samle både kommunens indbyggere, men også mange gæster udefra, om gode oplevelser med den vesthimmerlandske kulturarv.

På opdagelse i en glemt bydel hed arrangementet, der fokuserede på det historiske bymiljø i Løgstør centreret omkring det smukke Ting- og Arresthus med en afstikker til bygningerne, der tidligere husede Brdr. Mathiasens klædefabrik

De historiske byvandring vakte minder blandt de lokale, mens udefrakommende her fik en enestående mulighed for at blive klogere på områdets og byens historie, hvad enten det drejer sig om Ranum, Ullits, Løgstør, Farsø eller Aars.

Historisk byvandring i Ranum, den gamle seminarieby, ved Lokalhistorisk Forening for Ranum og Omegn

I Ullits deltog mere end 70 personer i turen rundt i byen, der blev krydret med indlagte fortællinger om stationsbyens opståen.

Byvandring i Ullits

Kulturarvsmånedens har samtidig været en god anledning til at stifte bekendt-

skab med nogle af de steder og historier, som ikke umiddelbart er tilgængelige, og netop her har der vist sig at være ekstra stor tilslutning. I Gedsted dannede Getamas nu tomme fabriksbygninger fra 1936 rammen om fortællingen om møbelarkitekten Hans J. Wegner og hans unikke samarbejde med virksomheden og tiltrak over 100 deltagere fra nær og fjern.

Mere end hundrede dukkede op til arrangementet om den verdensberømte møbelkunstner Hans J. Wegner og hans samarbejde med møbelfabrikken Getama i Gedsted

Ligeledes var arrangementet om de hemmelige nordjyske koldkrigssteder særdeles velbesøgt og med en overvægt af yngre mænd, som uden tvivl fandt denne periode af Danmarkshistorien meget interessant.

Kernen i selve Kulturarvsmåned er det positive møde med den lokale kulturarv i form af gode oplevelser, som ikke kan undgå at skabe en øget bevidsthed om kommunens mange kulturhistoriske værdier.

Kulturarvsmåned gentages helt sikkert i 2018 og alle, som har lyst til at være en del af dette positive og fælles initiativ på kryds og tværs af hele kom-

munen, er mere end velkomne. Alle input, idéer og initiativer modtages med glæde.

Der inviteres til evaluerings- og planlægningsmøde på Vesthimmerlands Museum onsdag den 25. oktober kl. 16.00.

At juni sluttede var ikke ensbetydende med, at der ikke stadig var masser af spændende oplevelser med kulturarven. I hele juli fra kl. 10-16 var der en guide til stede på Danmarks største vikingeborg, Aggersborg, hvor mere end 3.000 besøgende lagde vejen forbi.

Samtidig arbejder masser af frivillige ildsjæle hele året ihærdigt med at sætte fokus på vores fælles historie.

Maria Clement Hagstrup
Museumsinspektør

Danmarks største vikingeborg rejser sig af støvet

På Aggersborg fascineres man af den helt fantastiske udsigt over datidens trafikale knudepunkt, Limfjorden, men selve borgen er for længst forsvundet. Derfor har det fra mange gæsters side været et stort ønske at kunne opleve stedets historie ved hjælp af en mere levende formidling. Det er nu muligt med app'en **"AGGERSBORG"**, der gør brug af ny teknologi, som kombinerer data fra den fysiske verden med virtuelle data som grafik og lyd. Man tilføjer så at sige et ekstra lag af information.

Tag med app'en på en rejse tilbage i tiden og besøg den største og den første

af Harald Blåtands i alt fem imponerende danske vikingeborge anno 980. Oplev de 48 markante langhuse rejse sig i landskabet og mød bl.a. Svend, der fører den besøgende rundt på borgen, mens han undervejs fortæller om stedet og historien. I app'en er også indlagt en spilfunktion, så hold på turen rundt på borgens område godt øje med tre historiske genstande, der på hver sin måde fortæller historien om Aggersborg. App'en kan hentes til både IOS og Android og er resultatet af et samarbejde mellem tre studerende på medialogistudiet på Aalborg Universitet og Vesthimmerlands Museum. Find den i App Store (Iphone) eller Google Play (Android)

Den officielle indvielse fandt sted i strålende sol lørdag den 1. juli, hvor borgmester Knud Kristensen og formanden for Kultur- og Fritidsudvalget Kurt Friis Jørgensen fik en kyndig introduktion til det nye formidlingstiltag, og hvor Peter og Solvognen, rapperen Pede B., Aggersborg vikingerne samt de mange besøgende var med til at gøre eftermiddagen ekstra festlig.

Der rappes ved Pede B.

Isenkræmmer Klein Christensen, Aars

Vesthimmerlands Museum fik i 2016 adgang til isenkræmmer Aksel Klein Christensens lejlighed oven over forretningen på Himmerlandsgade 69 i Aars. I løbet af et par måneder i starten af 2017 udvalgte og hjemtog museet en stor mængde genstande, der kan være med til at fortælle om familiens tilknytning til Aars igennem 130 år. Blandt de indkomne genstande kan nævnes en fin samling af malerier, som familien gennem tiderne har haft på væggene i hjemmet, og to lommeure, der har tilhørt familieoverhovederne, C.C. Christensen og Aksel Klein Christensen. Derudover kommer interiøret fra soveværelset i 1930'er stil, komplet med seng, klædeskab, natborde med natlamper, sminkebord med skammel og kommode. Interiøret kunne meget vel være lavet af en lokal snedkermester, da Aars i denne periode havde flere, der var specialiseret i at lave møbler til byens borgere.

Historien om isenkræmmerfamilien starter i 1869, hvor bagermester Rose Julius Christensen og hustru Petrea Christensen ankom til Aars fra Nibe. De startede et bageri i lejede lokaler i Farvergaarden, men da Rose Julius Christensen døde allerede i 1873, var det Petrea, der etablerede sig og opførte bageriet på Himmerlandsgade 73. Med sig til Aars havde ægteparret sønnen Carl Chr. Christensen, der i 1894 overtog brødrene Hestbechs isenkramforret-

ning. C.C. Christensen opførte ejendommen på Himmerlandsgade 69 i 1897, flyttede forretningen hertil i 1899, og den fik sin meget karakteristiske overetage ved en ombygning i 1911. C.C. Christensen opbyggede en velfungerende forretning, som sønnen Aksel Klein overtog i 1928.

Isenkrammer Aksel Klein fotograferet i forretningen på Himmerlandsgade i 1970'erne

Begge var udstillere på Erhvervsudstillingen 1929 i Aars, og efter C.C. Christensens død, drev Aksel familieforretningen videre, indtil sønnen Ebbe Klein kunne overtage den i 1975. Aksel blev dog ved med at hjælpe til i forretningen, og mange Aars borgere kan nok stadig huske Aksel i den gamle forretning. I år 2000 solgtes isenkramforretningen til kæden Imerco, som den dag i dag stadig driver forretningen på Himmerlandsgade 69.

Både C.C. Christensen og Aksel Klein var meget aktive i det offentlige liv. C.C. Christensen var én af initiativtagerne til at få oprettet Aars Lystanlæg, og han var i mange år formand for anlægget. Derudover blev han æresmedlem af Borger- og Håndværkerforeningen, en ære der også var overgået moderen Petrea Christensen. Sønnen

Aksel engagerede sig også i Aars Borger- og Håndværkerforening, Aars Bank og var medlem af sognerådet i Aars fra 1943 til 1966, hvor han i flere perioder var næstformand. Specielt socialområdet havde hans interesse, og som formand for socialudvalget arbejdede han for bedre vilkår og muligheder for byens borgere.

Familien Klein Christensens karakteristiske forretning på Himmerlandsgade med privatbolig på 1. og 2. sal. Billedet er fra slutningen af 1950'erne

Familien repræsenterer om nogen byens borgerskab, der fra slutningen af 1800-tallet og gennem hele 1900-tallet var dybt forankret i Aars. Familien var med til at skabe og forme byen til det vi kender i dag. Genstandene vil nu være med til at fortælle historien om disse borgere, der ved fælles indsats løftede Aars fra lille landsby til stationsby og, efter kommunesammenlægningen i 2007, hovedby i Vesthimmerlands Kommune.

Kim Ørsted Iversen
Museumsinspektør

Som medlem af Vesthimmerlands Museumsforening har du fri adgang til Stenaldercenter Ertebølle hen over sæsonen. Pak madkurven, ta' familien med på tur og få en herlig dag ud af det i vores skønne område ved Limfjorden.

Velkommen til Stenaldercenter Ertebølle, hvor der i forbindelse med skolerens sommerferie er skruet godt op for aktiviteterne. Det betyder, at du hen over sommeren har rig mulighed for at opleve, hvorledes Ertebølles stenalderfolk levede. Især i juli summer stenaldercentret af liv med gæster fra blandt andet Norge, Lejre og Tyskland, som er med til at levendegøre området og vise, hvordan livet udfoldede sig for ca. 7000 år siden.

Spænd buen og lad pilen suse af sted mod fortidens vilde dyr, prøv en tur i stammebåd eller oplev centrets dygtige flintsmed Morten Kutschera hugge flinten til flotte stenalderredskaber. Man kan også se vores film om livet i stenalderen, lave snor af bast, gå på jagt efter naturens vilde planter på urskovsstien og meget mere.

Visse dage er der tur til stranden for at fange krabber samt guidet tur til køk-

kenmøddingen, eller man kan deltage i arkæologiske ekspeditioner langs stranden.

Morten Kutschera bemander flintværkstedet på Stenaldercenter Ertebølle det meste af juli måned

Også i år får Stenaldercenter Ertebølle besøg sydfra – dog kommer vores tyske stenaldermand ikke vandrende til fods til Ertebølle som sidste år, men til gengæld har han meget andet spændende at byde på, når han gæster centret i uge 28.

Werner Pfeifer er født og opvokset i Namibia, og her har han lært om primitive kulturers levemåde og er blevet ”uddannet” i deres håndværksmæssige

kunnen, hvilket har klædt ham godt på til at kunne leve, som man gjorde i stenalderen.

Stenaldermanden Werner Pfeifer demonstrerer blandt andet, hvordan man lavede våben i stenalderen - han viser, hvordan de blev brugt, og man kan også selv prøve kræfter med fortidens jagtvåben. Andre dage laver han ild og tænder bål på stenaldermanér, mens tilberedning af stenaldermad ligeledes er på menuen i løbet af ugen. På et par workshops kan man mod betaling deltage i ildmagerværkstedet eller man kan lære, hvordan man i stenalderen lavede lim og klister af naturens materialer.

Stenaldercenter Ertebølle har vekslende aktiviteter for børn og voksne fra nu og til 10. september. Vi har åbent 10 – 16 hver dag, så kom en tur forbi!

Hold øje med vores program på hjemmesiden og se, hvilke aktiviteter vi byder på den dag, du planlægger et besøg. Vi glæder os til at se dig og din familie i stenalderen.

Louise Villadsen
Museumsinspektør og naturvejleder

Lokalhistorisk Arkiv

Lokalhistorisk Arkiv, Aalestrup

blev stiftet i 1981 i et samarbejde mellem Kulturforvaltningen i den gamle Aalestrup Kommune og repræsentanter for de forskellige sogne i kommunen. Tovholder var overlærer P. Gade Mortensen, som også blev arkivleder, hvilket han var indtil helbredet sagde stop. Arkivet styres af en gruppe bestående af en repræsentant fra hvert enkelt sogn i kommunen med undtagelse af Gedsted, som har sit eget arkiv.

Efter P. Gade Mortensens afgang er det styregruppen, der varetager arkivets interesser og samtidig passer arkivet på skift i åbningstiden, som er hver mandag fra 17 til 20 - undtagen juli måned. Ved kommunesammenlægningen i 2007 forsvandt 2 sogne fra Vesthimmerlands Kommune, men Hvam sogn er stadig med, hvorimod Hvilsom sogn har meldt fra.

Desværre er der heller ingen repræsentant for Vesterbølle Sogn, men der arbejdes på sagen.

Materialet, der er på arkivet, er indleve-

ret af privatpersoner, foreninger, virksomheder og institutioner.

Hovedsamlingen udgøres af forenings-, person- og gårdhistorier.

Materiale fra erhvervsvirksomheder og kommunale institutioner.

Derudover forefindes matrikelkort, fotos, lydband, videobånd, lokalhistorisk litteratur og håndbogssamling.

Vi har eksemplarer af Vesthimmerlands Avis fra 1918 til 2013, hvorefter man kan finde avisen på nettet.

Vi har kopier af

Folketællinger fra 1787 til 1921

Kirkebøgerne ind til 1891

Skøde- og panteprotokoller

Skifteprotokoller Lerkenfeld Birk og

Rinds-Gislum Herreder

Tingbøger Lerkenfeld Birk og Rinds-

Gislum Herreder

Politiprotokoller- og domme fra Rinds-

Gislum Herreder

Markbøger

Brandtaksationer

En del af materialet er opbevaret i arkivæsker og fordelt på de enkelte sogne.

Derudover har vi Godsarkivet fra Lerkenfeldt, Rinds herreds krøniker samt en masse billeder, som vi skal have scannet ind i Arkibas.

Bygningstegninger fra arkitekterne Dahl og Bent Nielsen

Arkiver har været placeret forskellige steder, men har nu til huse i Knabergården, hvor vi har lokaler på 1. sal.

Johan Fruergaard

Arkivleder

Johannes V. Jensen Museet

Johannes V. Jensen Museet

Søndergade 48, 9640 Farsø

www.johannesvjensenmuseet.dk

Daglig leder: Sara L. Bouchet

Lørdag d. 5. august kl. 14

Hanne på Harley i USA

Hanne Nielsen fra Farsø kørte rundt i Florida i 2015 sammen med sin mand, og hun vil denne aften fortælle levende om turen og vise billeder fra rejsen.

Der er desuden oplæsning af blandt andet essays og digte, som Johannes V. Jensen skrev på sine rejser til USA.

Entré: 60 kr. inkl. øl/vin og sandwich

Tirsdag d. 15. august kl. 19 – ca. 21

Byvandring i Thit og Johannes V. Jensens fødeby Farsø

På turen rundt i byen beretter Inger-Lise Jæger om de steder, som havde stor betydning for familien Jensen og de to søskende Thit og Johannes. Aftenen afsluttes på museet med kaffe.

Mødested: Torvet 1, Farsø

50 kr. inkl. kaffe m. kage

Torsdag d. 17. august kl. 19.30

Julie & Andreas

Norske Julie & Andreas er klassisk uddannede virtuoser. Gennem det usædvanlige miks af den rå og melankolske bandoneon med den majestætiske og elegante harpe skaber duoen en dyb musikalsk spænding - og resultatet er fabelagtigt! En sjælden og fortryllende musikalsk oplevelse i det nyskabende

møde mellem folk, tango og klassisk musik.

Billetpris: 100 kr. inkl. vin og kanapeer
Samarbejde mellem Musikhuset ALFA og Johannes V. Jensen Museet.

Julie og Andreas

Onsdag d. 23. august kl. 19.30

”Johs. V. Jensen – Et helt naturligt liv”
v. Lars Handesten, lektor, ph.d. og forfatter til biografi om JVJ

Johannes V. Jensen havde det bedre med at skrive om natur og teknik end om sig selv. Derfor er der også mere at hente i hans digtning om årets gang og maskiner end om hans livs personlige problemer. Hans liv og digtning hang dog sammen, så foredraget fokuserer på biografien, som han skjulte, og på natursynet, som blev hans hjertesag.
Entré: 60 kr. inkl. kaffe og kage

Lars Handesten

Tirsdag d. 5. september kl. 19.30 *Dyk ned i Johannes' forfatterskab*
I læsekredsen vil vi gå på opdagelse i

Johannes V. Jensens tekster for at erfare deres dybde og mangfoldighed. Gennem oplæsning, samtidig læsning af teksterne og efterfølgende dialog om dem vil vi i fællesskab erfare deres rigdom. Teksterne vil blive udleveret, og Ole Wøide vil lede læsekredsen.
Entré: 60 kr. inklusiv kaffe og kage

Torsdag d. 28. september kl. 19.30

Thøger Larsen – Liv og digtning
Anders Bune og Hygum Bondeorkester.
Afvekslende med folkemusik fortælles om Thøger Larsens liv. De store temaer, som hans digtning rummer, bliver gennemgået, og der vil også være eksempler på hans digtning på vestjysk dialekt. Anders Bune, som tidligere har skrevet og instrueret en forestilling om Thøger Larsen, fortæller.
Entré: 60 kr. inklusiv kaffe og kage

Tirsdag d. 17. oktober kl. 14 – 17

Familiearrangement på museet
(nærmere annoncering følger)

Onsdag d. 18. oktober kl. 14 – ca. 16

Byvandring i Thit og Johannes V. Jensens fødeby Farsø.
50 kr. inkl. kaffe m. kage

Tirsdag d. 24. oktober kl. 19.30

Generalforsamling.
Efterfølgende sangaften - sangelever fra Vesthimmerlands Kulturskole synger for.

Tirsdag d. 14. november kl. 19.30

Dyk ned i Johannes' forfatterskab
Ole Wøide fortsætter sin læsekreds.
Entré: 60 kr. inkl. kaffe og kage

Lørdag d. 25. november kl. 14 – 17

Familiearrangement
(nærmere annoncering følger)

www.vesthimmerlandslaegt.dk

Mandag d. 28. august kl. 19 - 21.30

Farsø Skole

Ejendomshistorie v/ Karen Greve Straarup.

Onsdag d. 13. september kl. 19

Farsø Skole

Brandforsikringer v/ Peter Olsen.

Onsdag d. 27. september kl. 19

Vesthimmerland Museum i Aars

Læge- og jordemoderarkivalier v/ Ulrich Alster Klug.

Tirsdag d. 24. oktober kl. 19

Løgstør Bibliotek

Daisy og Arkivet i Viborg v/ Peter Olsen og Kirsten Bernlow

Uge 44 eller 45

Udvandrerarkivet i Aalborg

Det Digitale Danske Udvandrerarkiv

Torsdag d. 16. november kl. 9

Arkivet i Viborg

Arkivbesøg med mulighed for temaforedrag

Erik Kann.

Koncentrationen er stor. Det er ikke lige noget, vi alle ved så meget om her i Vesthimmerland

Tirsdag d. 28. november kl. 19

Løgstør Bibliotek

Jul v/ Peter Olsen

Erik Kann fra Kbh. som holdt et foredrag om at lede efter og finde sin slægt i købstæderne

Kontingent: 200 kr. pr husstand

Udstilling på Himmerlands Kunstmuseum

18. august - 15. oktober 2017

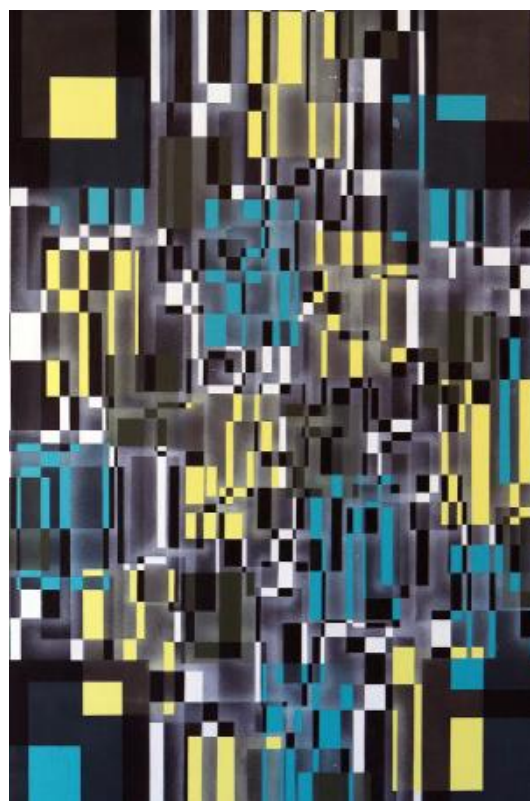
Des Cloches

På udstillingen vil Marianne Grønnow vise en række nye malerier under titlen Des Cloches.

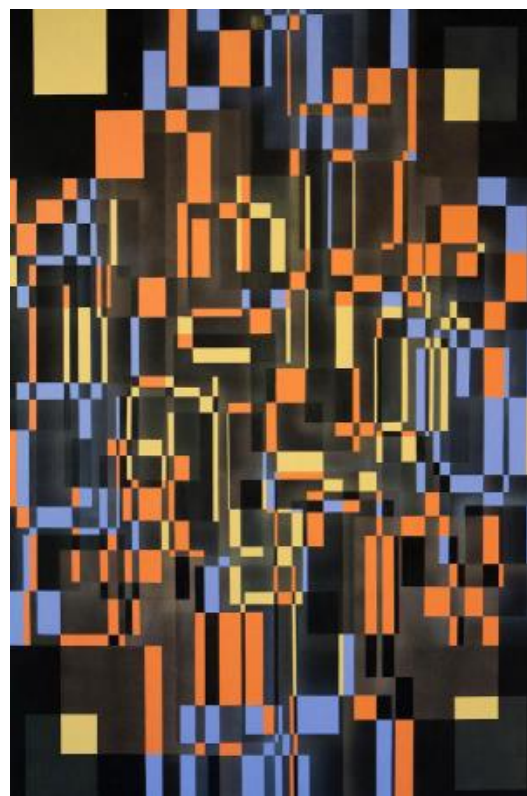

Des Cloches

Disse malerier er i udgangspunktet inspireret af klokker, der skal indvarsle begivenheder eller give tegn til at begynde en meditation. Billeder til ro og kontemplation. Marianne Grønnow vil også vise ældre relaterede værker samt en installation.

Laboratorio Eterno I

Laboratorio Eterno II

Katrine Ring vil komponere et særligt lydværk.

Efterårsudstilling Vesthimmerlands Kunstforening 2017

Søndag d. 22. oktober kl. 14

Fernisering

Fri entre. Alle er velkomne.

Kunstforeningen fortsætter fejringen af 50 års jubilæet med udstilling af:

Maleri • Papirclipbilleder • Keramik
• Bronzeskulpturer

Annette Torild

Antiokia Eriksen

Trine Kandberg

Maja Vendelbo

Bodil Dam

Birgit Kirke

Lotte Westphael

Gruppen Trans-figuration

Ole Tersløse

Henrik Godsk

Maria Torp

Tanja Kjærgaard Jensen

Edun Kjelnæs, Færøerne

Udstillingen slutter

lørdag d. 25. november kl. 17

Tanja Kjærgaard Jensen

Museet og Museumsforeningers efterårsprogram

1. og 8. august

Med ertebøllerne på fisketur

I Ertebøllefolkets tid var fjorden den vigtigste fødekilde. Vi gør Ertebøllefolket kunsten efter og forsøger at fange fisk med stenalderfolkets fiskeredskaber. Arrangementet er børnevenligt. OBS: Husk gummistøvler og praktisk påklædning

Mødested: Stenaldercenter Ertebølle, Gl. Møllevej 8, Ertebølle, 9640 Farsø
Gratis

2. og 9. august kl. 11 til 13

Arkspektion

Kom med på en arkæologisk ekspedition langs stranden, hvor vi leder efter spor fra stenaldermenneskene. Sammen med arkæologen har du mulighed for at finde ægte redskaber fra stenalderen, som bagefter skal tegnes ind på kort og til sidst udstilles på Stenaldercenter Ertebølle.

Mødested: Stenaldercenter Ertebølle, Gl. Møllevej 8, Ertebølle, 9640 Farsø
Pris: Voksne 40 kr.

Børn og unge under 18 år gratis

3., 10., 17., 24. og 31. august kl. 11

Fra gammelt affald til arkæologisk guldgrube – guidet tur til Ertebølle Køkkenmøddingen

Den lille landsby Ertebølle har ikke alene lagt navn til Ertebøllekulturen.

Det var også her, stenalderen blev ind-
delt i jægerstenalder og bondestenalder.
På denne guidede tur fortælles der om,
hvordan en gammel bunke affald blev
til en arkæologisk guldgrube, og hvor-
for Ertebølle kom til at give navn til en
hel kultur. Turen er ca. 2 km lang.
Mødested: Stenaldercenter Ertebølle,
Gl. Møllevej 8, Ertebølle, 9640 Farsø
Pris: Voksne 40 kr.

Børn og unge under 18 år gratis
(giver også adgang til Stenaldercenter
Ertebølle).

Søndag d. 20. august kl. 14

*Lerkenfeldt og de vesthimmerlandske
herregårde. Foredrag og rundvisning
på Lerkenfeldt Gods*

Hør på denne rundvisning om Lerken-
feldts spændende historie og arkitektur,
når museumsdirektør Broder Berg sam-
men med ph.D. Mikael Frausing fra
Dansk Center for Herregårdsforskning
fortæller om herregårdenes betydning
og udvikling nationalt og lokalt. Ler-
kenfeldt nævnes i kilder fra 1455, og
allerede i 1540'erne påbegyndes den ho-
vedbygning som endnu står i dag. Hele
gården bærer endnu et middelalderligt
præg og fremstår som et af Danmarks
mest maleriske og stemningsfyldte
bygningsanlæg fra adelens storhedstid i
1500-tallet.

Entré: 50 kroner, som opkræves på da-
gen

Mødested: Svingelbjergvej 106, 9640
Farsø

Tilmelding nødvendig til

mch@vmus.dk eller

på telefon: 61 42 30 80 senest den 16.

august. Vær venligst opmærksom på, at
der er et begrænset antal pladser.

Tirsdag d. 29. august kl. 19

*Ranum seminarium - stedet og histo-
rien*

Rundvisningen starter med en tur rundt
på seminarieområdet, hvorefter aftenen
fortsætter indendørs i den gamle semi-
nariebygning, hvor tidligere semina-
rielektor Hans Støttrup vil fortælle
nogle af de historier, som knytter sig til
mindeinskriftioner og malerier i byg-
ningen. Afslutningsvis perspektiveres
seminariets historie som en del af den
store samlede historie om den danske
læreruddannelse gennem tiden.

Arrangementet er gratis.

Tilmelding til mch@vmus.dk senest
mandag den 28. august.

Mødested: Foran hovedindgangen til
det gamle seminarium, Seminarievej
23, 9681 Ranum

Søndag d. 3. september kl. 10

*STONEMAN - oplevelsestur for hele
familien*

Sæt kryds i kalenderen og kom med til
en sjov, lærerig og aktiv dag, når Sten-
aldercenter Ertebølle i samarbejde med
DGI og DR P4 Nordjylland inviterer
hele familien til en udfordrende dag,
hvor der bliver brug for både hjerne og
muskler. Ville I overleve i stenalderen?
Find ud af det i starten af september på
en 4 km rute rundt i det smukke land-
skab omkring Ertebølle, hvor I under-
vejs vil blive udfordret på forskellig
vis.

Mere information om arrangementet
kan findes i begyndelsen af august på

www.vesthimmerlandsmuseum.dk

Onsdag d. 6. sept. kl. 18 - ca. 21

Megalitsafari 2.0

Mærk en jættestue på krop og sjæl: Vi kører i egne biler til tre flotte jættestuer i nærområdet. Der fortælles om stenaldernes gravskikke, dødebyer, højenes placering, gravgaver, fund, der er gjort i forbindelse med arkæologiske udgravninger m.m. Der slutes af med besøg i højen for dem, der har lyst til det.

Vi gør et lidt længere ophold ved Hvisselehøj, hvor der kan købes en kop kaffe eller te.

Turen er også egnet for børn

Pris: Gratis

Mødested: Suldrup jættestue, Stengade, bag købmanden, 9541 Suldrup.

Der er skiltning til jættestuen.

OBS: Husk lygte og praktisk beklædning

Tilmelding: undervisning@vmus.dk senest d. 5. september

Lørdag d. 9. september

Høstmarked på Stenaldercenter Ertebølle

Arrangeret af Ertebølle Samvirke

Søndag d.10. september kl. 10 - 16

Besættelsen - her skete det.

Anden Verdenskrig i Vesthimmerland

Kom med på en spændende bustur rundt i Vesthimmerland, hvor vi skal se nedkastningssteder for SOE-agenter og våben, høre om modtagelse af SOE agenter på Løgstør havn og besøge stedet, hvorfra Christmas Møller flygtede til England. Turen går ligeledes forbi flere af de steder, hvor allierede fly

styrkede ned, bl.a. ved Gunderupgård og i Lovns Bredning, kirkegårde, hvor engelske piloter ligger begravet, og naturligvis Ranum, hvor det berømte Ranum Konvent fandt sted. Guide på hele turen er historiker Lars Nikolajsen, som igennem mange år har beskæftiget sig med 2. Verdenskrig og dens lokale udtryk i Vesthimmerland.

Pris: 200 kroner inkl. sandwich og en vand

Tilmelding til mch@vmus.dk eller på tlf. 61 42 30 80 senest torsdag den 31. august. Turen gennemføres ved min. 35 tilmeldinger.

Mødested: Uden for Vesthimmerlands Museum, Søndergade 44, 9600 Aars

Søndag d. 10. september kl. 14 – 17

Naturens Dag – Natur Nørdtur for hele familien

Oplev Limfjordens gemmer og stå til søs med Hvalpsund – Sundsørefærgen. Det rullende naturcenter og alle naturvejlederne i Vesthimmerlands Kommune er kørt til Hvalpsund med waders, snorkel og fiskeudstyr til Natur-Nørdsaktiviteter og oplevelsesruter til lands og vands. Ved Hvalpsund er der fundet spor fra årtusinder, både på land og i vandet. Følg den arkæologiske rute og se, om du kan finde oldtidens skatte. Ombord på færgen Mary vil Danmarks Naturfredningsforening og besætningen på færgen fortælle om sejlad på Limfjorden, sælerne og naturen i området.

I forbindelse med arrangementet er det gratis for gående at sejle med færgen. Arrangør: Hvalpsund og Sundsørefærgen, Naturfredningsforeningen og naturvejlederne Louise Villadsen, Vest-

himmerlands Museum, Andreas Lynnerup, Limfjords Museet og Karin Wintner, Vesthimmerlands Kommune.
Mødested: Stranden ved færgelejet i Hvalpsund.

Søndag d. 17. september kl. 13 -16

Geologiens dag – Fossiljagt ved Ertebølle

Forestil dig pludselig at stå med et 55 millioner år gammelt dyr eller en plante. Moleret i Ertebølle gør det muligt. Her kan du finde rester af planter og dyr, som levede længe før mennesker overhovedet fandtes.

Arkæolog og naturvejleder Louise Villadsen viser dig, hvordan du leder efter fossiler i moleret, og viser Stenaldercenter Ertebølles fossilsamling frem.
Stenaldercenter Ertebølle
Gl. Møllevej 8, Ertebølle, 9640 Farsø
Pris: Voksne 40 kr.

Børn og unge under 18 år gratis (giver også adgang til Stenaldercenter Ertebølles øvrige udstillinger)
Tilmelding til Louise Villadsen på tlf. 61425080 eller lv@vmus.dk

Søndag d. 17. september kl. 14

Livø - fangeøen for de moralsk åndssvage

Få på denne rundvisning et indblik i et stykke dansk socialhistorie, når Bente Qvist Kjærgaard fra Livø Avlsgård viser rundt på øen og undervejs fortæller om Livø Anstalten, der blev oprettet i 1911 som et progressivt eksperiment og nedlagt som en forældet - efter nogle lægers mening - institution i 1961. Overlæge Christian Keller fra de Kellerske Anstalter arbejdede i årene op til 1911 hårdt for anstaltens opret-

telse. Visionen bag en anstalt på en isoleret ø var at skabe et sted for de mennesker, der af forskellige grunde havde svært ved at tilpasse sig samfundet: De moralsk åndssvage. Livøanstalten var udelukkende for mænd, og ophold på anstalten kunne være af tidsubestemt varighed og uden nogen form for forudgående dom.

Arrangementet er gratis

Tilmelding til mch@vmus.dk eller på telefon: 61 42 30 80 senest torsdag den 14. september

Færgen går fra Livø Havn kl. 13.30.

Se www.miniline.dk for afgang hele dagen

Mødested: Livø Havn

Tirsdag d. 19. september kl. 19

12.000 års historie set fra Vesthimmerland

Mange har fulgt med, når DR søndag aften i den bedste sendetid har vist "Historien om Danmark". Museumsdirektør Broder Berg vil i dette foredrag perspektivere DR's præsentation af Danmarks udvikling fra de ældste tider til i dag med en lokal vinkel på den nationale fortælling. Kom med på én times tour de force gennem Vesthimmerlands historie med efterfølgende debat.

Pris: 40 kr.

medlemmer af museets

støtteforeninger: 30 kr.

Onsdag d. 27. september kl. 19

Kirkeomvisning i Aars Kirke

Aars kirke er oprindeligt opført i middelalderen i romansk stil (ca. 1200-1250) med et senere tilbygget tårn. I slutningen af 1800-tallet var byens indbyggertal imidlertid vokset så meget, at

kirken var blevet for lille, og derfor besluttede man, at en udvidelse var nødvendig. Ombygningen blev foretaget i 1921-1922 under ledelse af arkitekt V. J. Mørk-Hansen. Et nyt stort kirkeskib og kor blev opført på tværs af det gamle kirkeskib, så tårnet og det oprindelige kor kom til at fungere som korsarme. Den tidligere døbefont i malet træ samt andet forskelligt inventar fra den ældre kirke opbevares nu på Vesthimmerlands Museum.

Hør meget mere om kirkens spændende historie og arkitektur, når museumsdirektør Broder Berg denne aften viser rundt.

I samarbejde med Aars Kirke i anledning af Reformationsjubilæet
Gratis

Mødested: Aars Kirke, Kirkeplads 1, 9600 Aars

Onsdag d. 4. oktober kl. 14 – 16

Aggersborg – Danmarks største vikingeborg

På denne tur fortæller arkæolog Louise Villadsen om den store vikingeborg Aggersborg, der ligger smukt med udsigt over Limfjorden og er den største af de skandinaviske ringborge - også kendt som trelleborgene. Aggersborg blev bygget i slutningen af 970'erne på befaling af Harald Blåtand. Kom og hør den spændende fortælling om vikinger, borge og ikke mindst magt!

Pris: gratis

Tilmelding til lv@vmus.dk eller

tlf. 61 42 50 80 senest den 3. oktober

Mødested: Aggersborgvej, 9670 Løgstør. Der er skiltet til borgen.

Torsdag d. 12. oktober kl. 19

Det dansk - tyske grænseland

Vejen til det danske gik via det dansk-tyske grænseland og konflikterne der. Vejen til det europæiske går via forsoning med denne historie, herunder afklaring af, hvad det danske var, og hvad det skal blive. Foredraget trækker de lange linjer fra etablering af nationalstaten i midten af 1800-tallet, folkeafstemningerne i 1920, vendepunktet i 1955 frem til de aktuelle udfordringer i forhold til et samarbejdende Europa. Foredrag ved generalsekretær for Grænseforeningen Knud-Erik Therkelsen.

Mødested: Vesthimmerlands Museum
Gratis adgang

Tirsdag d. 17. oktober kl. 14

Mystiske Myrhøj

Et af Danmarks mest mystiske fortidsminder findes ved bronzealderhøjen Myrhøj. Fra kanten af gravhøjen løber en lang stenrække, hvoraf nogle af stenene indeholder hellige tegn. Midt i stenrækken er en person fra jernalderen begravet, og under stenrækken ligger stenalderhuse. På denne dag fortæller arkæolog Louise Villadsen om det mystiske fortidsminde.

Mødested: Nærmeste adresse er Ertebøllevej 17, 9640 Farsø. 2-300 meter efter, at man drejer fra Løgstørvej og ind på Ertebøllevej, ligger der på højre side en parkeringsplads, man kan bruge, når man skal besøge Myrhøj. Fra parkeringspladsen går der en sti gennem bevoksningen det sidste stykke op mod højen. Der er skilte, der fører frem til højen.

Pris: Voksne: 40 kr.

Børn og unge under 18 år: Gratis.
Tilmelding til lv@vmus.dk senest mandag den 16. oktober

Onsdag d. 18. oktober kl. 10– 14

Stenalderens snitteværksted

På denne efterårsdag åbner Stenaldercenter Ertebølle snitteværkstedet, og børn og barnlige sjæle har mulighed for at gå i stenaldermenneskenes fodspor og lære at snitte alt fra skeer til fiskekroge.

Pris: Voksne 40 kr.

Børn og unge under 18 år 20 kr.
(giver også adgang til Stenaldercenter Ertebølle)

Mødested: Stenaldercenter Ertebølle,
Gl. Møllevej 8, Ertebølle, 9640 Farsø
Tilmelding til lv@vmus.dk senest mandag den 16. oktober

Torsdag d. 19. oktober kl. 18 - 21

Gys og gru

Gys og gru er et uhyggeligt aftenarrangement for børn og barnlige sjæle. Denne efterårsaften er hele Stenaldercentret omdannet til UHYGGECENTRET. Sagnvæsner og historiske figurer hærger omkring både ude og inde, klar til at give de besøgende en uhyggelig oplevelse. Der er selvfølgelig også en (u)hyggelig café, hvor der kan købes mystiske drikke og gyselige kager.

Pris: Voksne 40 kr.

Børn og unge under 18 år gratis
Mødested: Stenaldercenter Ertebølle,
Gl. Møllevej 8, Ertebølle, 9640 Farsø

Onsdag d. 25. oktober kl. 16

Evaluering af Kulturarvsmåned 2017

Kulturarvsmåned i juni bød på masser af spændende oplevelser, som både indbyggere i kommunen, men også mange folk udefra, med glæde deltog i.

Det er skønt at høre rundt omkring, at der er større og større fokus på, at vi i Vesthimmerland ”fejrer” kulturarven over en hel måned. Dog er der også altid mulighed for at gøre tingene bedre, så har du deltaget i ét eller flere af Kulturarvsmånedens arrangementer i 2017?

Så kunne vi rigtig godt tænke os at høre din mening!

Vi er også meget interesserede i, om der er bestemte perioder, begivenheder eller steder i Vesthimmerland, som du brænder for at vide noget mere om eller besøge.

Send meget gerne en mail til mch@vmus.dk med dine kommentarer, tanker og idéer.

Der er også mulighed for at deltage i Vesthimmerlands Museums næste offentlige planlægningsmøde, hvor du kan fremlægge dine forslag og have en aktiv indflydelse på Kulturarvsmåned i juni 2018. Mødet holdes onsdag den 25. oktober 2017 kl. 16 på Vesthimmerlands Museum.

Tilmelding til mch@vmus.dk senest mandag den 23. oktober

Mandag d. 30. oktober kl. 19

Og set lidt oppefra....

Vesthimmerlands Museums arkæologer har igennem det seneste årstid flere gange benyttet luftarkæologi i forbindelse med udgravninger, bl.a. ved ringvejen omkring Aars. Og nu er det ikke

sådan, at museet har anskaffet sig hverken helikopter eller sportsflyver; men man har kunnet trække på kolleger, der har udviklet maskiner og system til luftarkæologi. Blandt disse er Esben Mauritzen fra Ringkjøbing-Skjern Museum blandt de fremmeste i landet. Esben flyver med drone og benytter et program, der kan "afkode" udgravningsfeltet når man ser det fra luften. Som detektorarkæologien og magnetometerteknologien giver denne nye form for arkæologi nogle fantastiske muligheder for at "skyde genveje" i forhold til traditionelle udgravningsmetoder. Det erstatter naturligvis ikke gravemaskiner, skovl og graveske; men er en stor hjælp for de mere jordnære arbejdsmetoder.

Kom og hør et foredrag om fascinerede ny teknologi, som kun kan gøre en masse godt for arkæologien og hjælpe til nye spændende fund.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Vesthimmerlands Folkeuniversitet.

Vesthimmerlands Museum, Søndergade 44, 9600 Aars.

Entré: kr. 60

medlemmer af Vesthimmerlands Museums støtteforeninger 30 kr.

Tirsdag d. 24 oktober kl. 19.00

Efterårets billedaften på Lokalhistorisk Arkiv Aars kommer til at omhandle de travle 1960'ere, hvor byen for alvor sprængte rammerne og gennemgik en stor udvikling.

Arkivets medarbejdere har været i gemmerne og fundet billeder frem, der

viser Aars, som byen tog sig ud i 60'erne.

Tilmelding nødvendig senest den 23. oktober på telefon 98 62 35 77 eller mail: ki@vmus.dk

Årbogsudgivelse d. 30. nov. kl. 16

Se nærmere på museets hjemmeside.

Søndag d. 3. dec. kl. 13.30 - 16

Kogler og kulturarv

Denne søndag inviterer arkæolog og naturvejleder Louise Villadsen på tur i en del af den vesthimmerlandske kulturarv. På turen sættes der fokus på, hvordan menneskets aktiviteter fra stenalderen frem til i dag viser sig som spor i landskabet. Undervejs på turen vil der være mulighed for at samle lidt mos og kulturhistoriske kogler til juledekorationen.

Mødested: Syd for Skarp Salling ligger der ud til Aarsvej (29) parkeringspladser ved indgangen til De Himmerlandske Heder.

GPS-punkter 56.91466 - 9.37578

Tilmelding til lv@vmus.dk senest fredag den 1. december

Gratis

Efterårsudflugt

I lighed med de to seneste år bliver der også i år en fælles udflugt arrangeret i samarbejde mellem Støtteforeningerne for Stenaldercenter Ertebølle, Johannes V Jensens Museum, Vesthimmerlands Museum og Thits Venner.

Lørdag d. 30. september

Indbydelse er sendt ud.

FIRMAMEDLEMSKAB

Vi er meget glade for, at en række lokale virksomheder støtter museumsforeningen med et firmamedlemskab, som giver firmaet mulighed for en gratis rundvisning på museet for deres medarbejdere.

Det muliggør også udgivelsen af dette medlemsblad uden annoncer.

Derfor opfordrer vi til at støtte følgende virksomheder:

AARS AVIS

Himmerlandsgade 150, Aars

AARS FARVEHANDEL ApS

Himmerlandsgade 88, Aars

ADVOKATFIRMAET

BINDSLEV & KJELDSSEN ApS

Kirkegade 1, Aars

ARKITEKTFIRMAET

Oustrupvej 28, Aars

DATHOPRINT ApS v/Kasper Dahl

Industrivej 93, Aars

EXPERT v/Jesper Nielsen,
Himmerlandsgade 57, Aars

HINRICHSEN ApS

GULD - SØLV - URE - OPTIK,

Himmerlandsgade 58, Aars

JUTLANDER BANK

Markedsvej 5-7, Aars

NCO BYG A/S

Vestvej 5, Aars

SPAR NORD

Himmerlandsgade 70, Aars

STUBBERUP A/S

Industrivej 91, Aars

TURBOVEX A/S

Industrivej 45, Aars

VESTHIMMERLANDS MUSEUMSFORENING

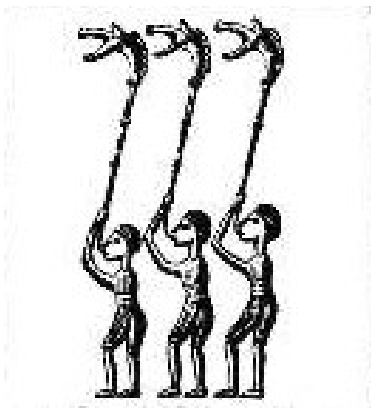
En støtteforening for Vesthimmerlands Museum. Den yder årlige tilskud til museets drift. Foreningen arrangerer foredrag og ekskursioner mv. om egnens historie fra oldtid til nutid.

Medlemskabet giver gratis adgang til alle museets udstillinger - også kunstudstillinger - og rabat ved deltagelse i arrangementer.

Medlemmerne holdes orienteret gennem dette medlemsblad, der udkommer to gange om året, samt på mail.

Og ikke mindst – medlemmerne får årbøgerne fra Vesthimmerlands Museum og Lokalhistorisk Forening gratis, hvis man selv henter dem på museet.

Henvendelse om medlemskab til kassereren, formanden eller i receptionen på museet.

Bestyrelsen

Formand:

Hardy Jensen

hardyjensen@email.dk

Næstformand:

Egon Jensen

jensen.hornum@gmail.com

Kasserer:

Bente Høj Jensen

bhj@aars.dk

Sekretær og suppleant:

Susanne Appel

susappel0@gmail.com

Redaktør:

Sonja Marcussen

sonja.k.marcussen@gmail.com

Bestyrelsesmedlemmer:

Ulla Østerbye

ulla.oesterbye@gmail.com

Jens Bøckhaus

jensboeckhaus@gmail.com

Gerfried Langer

gerfried.langer@gmail.com

Suppleant:

Dorte Glasius

christian@glasius.dk

